

Asia: VN/33587/2024

Tuomioistuinviraston esitys oikeusministeriölle eräiden istuntopaikkojen lakkauttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjanmaan käräjäoikeus pitää esitystä Pietarsaaren istuntopaikan lakkauttamisesta kannatettavana.

Käräjäoikeuksien kanslioiden ja istuntopaikkojen sijainnista annetun oikeusministeriön asetuksen (135/2024) mukaan Pohjanmaan käräjäoikeuden kansliat sijaitsevat Vaasassa ja Kokkolassa. Tämän lisäksi käräjäoikeudella on istuntopaikka Pietarsaaressa.

Käräjäoikeuden hallinto on sijoitettuna Vaasan kansliaan. Vaasan ja Kokkolan välinen etäisyys on yli 120 km, Kokkolan ja Pietarsaaren puolestaan noin 40 km. Vaasasta Pietarsaareen on matkaa hieman noin 100 km.

Pietarsaaren istuntopaikka on aiemmin ollut yksi lakkautettavista istuntopaikoista. Pietarsaaren istuntopaikan sali sijaitsee vuonna 2011 rakennetussa Ebba Brahe-nimisessä virastotalossa ja on Pohjanmaan käräjäoikeuden saleista ja modernein lukuun ottamatta sali- ja turvavarustelua, jotka eivät miltään osin vastaa tämän päivän vaatimuksia sen enempää turvallisuuden kuin salitekniikan käytettävyydenkään osalta.

Pietarsaaren istuntopaikalla on vuosittain noin 100 istuntopäivää, joissa käsitellään useita satoja asioita. Pietarsaaressa istutaan rikos-, riita- ja hakemusasioita, joskin vahva painopiste on rikosasioiden käsittelyssä.

Pietarsaaren istuntopaikan ylläpitämiseksi aiheutuvien vuokratkustannusten lisäksi istuntopäivän toteuttaminen vie käräjätuomarilta ja hänen työpariltaan huomattavasti aikaa, lukuun ottamatta istuntoja, joissa puheenjohtaja tällä asuu paikkakunnalla. Istuntopaikalla käyminen edellyttää, riippuen puheenjohtajasta tai hänen työparistaan, 70-80 kilometrin virkamatkan suorittamisen. Myös Vaasasta tehdään käräjämatkoja Pietarsaareen, jolloin matkaa tulee 200 km.

Kokkolan kansliassa on tällä hetkellä käytössä kolme salia, joista kaksi isoja niin kutsuttuja pääkäsittelysaleja. Lisäksi kansliassa on sovitteluun soveltuvat tilat. Kokkolan saleissa istutaan vuosittain riita-, rikos- tai hakemusasioita yli 350 päivänä. Kokkolan ja Pietarsaaren yhteenlaskettujen istuntopäivien lukumäärä on siis yli 450.

Pietarsaaren tiloihin, erityisesti salivarusteluun ja turvatekniikkaan liittyy huomattavia kehittämistarpeita. Kun lisäksi huomioidaan tulevat oikeudenkäynnin tallentamiseen liittyvät varustelutarpeet kustannusnäkökohtineen, on perusteltua keskittää nämä voimavarat Kokkolan kanslian kehittämiseen.

Pietarsaaren istuntopaikan yhteydessä on yhdellä haastemiehellä työpiste. Hänen sijoittamisensa Kokkolan kansliaan ei ole toiminnallisesti hyvä ratkaisu, vaan aiheuttaisi matkakustannuksia ja ajanhukkaa matkustamisen osalta sekä hankaloittaisi käytännön haastamistyötä. Haastemiehen työpiste voi olla nykyisissä tiloissa tai Pietarsaaren kaupungin alueella muuallakin.

Pietarsaaren istuntopaikan lakkauttamisen myötä on salikapasiteettitarve yli 450 istuntopäivän käsittelylle Kokkolan kanslian istuntosaleissa.

Nykyinen salikapasiteetti ei tule riittämään, koska salikapasiteetti on tälläkin hetkellä Kokkolan osalta melko tiukka.

Pohjanmaan käräjäoikeus kannattaa Tuomioistuinviraston esitystä siitä, että valtioneuvoston asetusta 135/2024 muutetaan siten, että 1.3.2026 lukien Pohjanmaan käräjäoikeudella olisi istuntopaikat ainoastaan käräjäoikeuden kansliapaikkakunnilla, eli Vaasassa ja Kokkolassa:

Käräjäoikeus toteaa, että lakkauttamisen edellytyksenä on että Kokkolan kanslian istuntosalikapasiteetin turvaamiseksi ryhdyttäisiin suunnittelemaan ja toteuttamaan välittömästi yhden uuden pääkäsittelysalin rakentamista Kokkolan kanslian yhteyteen nykyaikaisine salivarusteluineen. Kokkolan kanslian osalta turvavarustelu onkin saatettu vuoden 2024 aikana vastaamaan nykypäivän vaatimuksia.

Lisäksi käräjäoikeus toteaa, että Pietarsaaren alueella toimivalle haastemiehelle tulisi etsiä haastemiestyöskentelyyn soveltuva työtila Pietarsaaren kaupungin alueelta.

Kettula Pasi

Pohjanmaan käräjäoikeus - Hallinto/ laamanni Pasi Kettula